

Verksamhetsberättelse 17 september 2021 – 22 april 2022 för

Svensk Föreningen för Medicinsk psykologi (SFMP)

SFMP har under verksamhetsåret, som en av två delföreningar i Sektionen för Medicinsk Psykologi, Svenska Läkaresällskapet, fortsatt sitt arbete för att främja utveckling av medicinsk psykologi och befordra intresset för psykologiska aspekter inom hälso- och sjukvård.

Styrelsen för SFMP har under verksamhetsåret haft följande sammansättning:

Ordförande: Henry Jablonski, psykiater, psykoanalytiker, leg psykoterapeut, Stockholm

Kassör: Anders Birr, onkologi, specialist i palliativ medicin, Helsingborg

Sekreterare: Jacob Engellau, doc, onkolog, leg psykoterapeut, Lunds Universitetssjukhus

Övrig ledamot: Carin Gram, specialist allmänmedicin, Malmö

Övrig ledamot: Björn Landström, specialist i allmänmedicin, Skövde

Revisorer: Christer Smeds, Dan Schilken

Valberedning: Charlotta Hagstam (sammanställande), Sonja Holmquist, Kjell Reichenberg

***

Under det gångna förkortade verksamhetsåret kunde vi för första gången sedan våren 2019 ha ett nationellt Balintmöte. Det två gånger uppskjutna mötet i Östrabo ägde rum i september 2021 under Carina Modeus värdskap. Covid-epidemins reserestriktioner för vårdpersonal från några regioner gjorde att deltagande var något mindre än normalt. Temat var ”Sörjande inom sjukvården” med inledningsföredrag av Inger Benkel, Leg Hälso- och Sjukhuskurator, Docent, Palliativa sektionen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Henry Jablonski. Referat och föredrag finns i Bulletinen 2021:1.

***

Henry Jablonski (ordinarie) och Ulf Sundequist (suppleant) har varit SFMP:s representanter i sektionensstyrelsen. Ulf Sundequist har varit adjungerad som sektionens kassör. Sektionen har inte deltagit i de zoom-konferenser som SLS utlyst. Vi kvarstår som sektion inom SLS. På uppdrag av Svenska Läkaresällskapet (SLS) fullmäktige har SLS nämnd tillsatt en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram SLS syn på det som kallas kunskapsstyrning. Arbetsgruppen har genomfört en enkätundersökning bland SLS medlemsföreningar/sektioner om hur de kopplar in i regionernas kunskapsstyrningssystem. Resultaten skall sedan ligga till grund för arbetsgruppens fortsatta arbete. För SFMP delegerades besvarande av enkäten till Jacob Engellau. I svaren framhölls att det i dagsläget inte finns en direkt koppling mellan regionernas kunskapsstyrningssystem och SFMP's arbete. Bakgrunden till det är att området medicinsk psykologi i stor utsträckning reducerats inom Läkarprogrammet, och att det, trots ökande tecken på ett allt större behov av psykologiska insatser för medicinsk personal är svårt att få genomslag för de åtgärder som behövs för det. SFMP's arbete är i skuggan av det att vara såväl en kunskapsresurs, och ett forum för att samla och organisera läkare med intresse för dessa frågor.

Samarbetet med Svenska Psykoanalytiska föreningen inom sektionens ram har varit begränsat. Vi föreslog SPAF ett gemensamt projekt för Wennborgsdagarna i Helsingborg jan

2022 på temat Michael Balint som psykoanalytisk teoretiker och Balintgruppens utveckling samt en redovisning att det forskningsprojektet, som Wennborgska stiftelsen genom Stefan Bálints initiativ lämnat bidrag till. Tyvärr avböjde SPAF samarbete. Vi har under hösten 2021 sonderat med Wennborgsstiftelsens ordförande för en kortare presentation och skickat in programförslag men ej fått svar.

***

Den internationella Balintfederationen

Styrelsen har haft sedvanliga kontakter med IBFs styrelse. IBFs styrelse kommer att genomgå stora förändringar under året, med nyval av President, Secretary General och Treasurer. Elsa-Lena Ryding och Anders Birr har fått ett omarbetat paper (som presenterades i Växjö 18 sept 2021) godtaget för plenar presentation på IBFs internationella kongress i Bryssel, se nedan.

Vår föreningsstyrelse har beslutat att stödja deltagande för svenska delegater i Bryssel-kongressen med ett antal behovsprövade resestipendier.

***

Föreningens styrelse har under året förutom konstituerande möte haft fyra zoom-möten.

Antalet registrerade intresserade på utskickslistan är stabilt c:a 110.

Antalet inbetalda medlemsavgifter för 2020 varit under tio. Vi har sett detta som frivilliga bidrag, då verksamheten legat nere. Medlemmarna utgörs framför allt av läkare, de flesta allmänläkare och psykiatriker men även andra specialiteter och andra yrkesgrupper inom vården som sjuksköterskor, psykologer, sjukgymnaster finns representerade. Kontakten med Balint-aktiva i hela landet sker genom våra möten och genom vår hemsida, via vars kontaktformulär ett antal förfrågningar från Balintintresserade i hela landet besvarats.

***

Medlemsavgiften har varit oförändrad 200 kr. Pensionerade medlemmar som *helt* upphört med yrkesverksamhet samt medicine och psykologie studerande är fortsatt avgiftsbefriade.

Föreningens ekonomi är stabil pga. av de fonderingar som gjorts tidigare.

***

Föreningens tidskrift *Bulletinen* utkom med ett nummer i december 2021.

Föreningens hemsida, www.sfmp.se och email-lista till medlemmarna fungerar tillfredsställande.

***

Auktorisation av Balintgruppledare

Föreningen evaluerar och prövar auktorisation av Balint-ledare i Sverige

Auktorisationskommittén består av Jacob Engellau, Carin Gram, Henry Jablonski, Sonja Holmquist och Dorte Kjeldmand. Auktorisationskriterierna har tidigare kompletterats för en kategori "Ledare på väg mot auktorisation".

F n finns 20 auktoriserade gruppledare.

***

2022 års skrivartävlingar

har utlysts och annonserats. Samarbetet med SLS Kandidat- och Underläkarförening är upprättat.

SFMPs jury består av Pia Dellson (koordinator), Sonja Holmquist och Katarina Bernhardsson (den sistnämnda litteraturvetare). Sedvanlig heldags skrivar-workshop för ett halvdussin pristagare under våren 2023 samt presentation av några texter på FSL i september 2023 planeras.

***

Balintverksamhet

En ökad efterfrågan på Balintledare har tydliggjort en brist på handledarkompetenta ledare. Två initiativ togs under den förra verksamhetsperioden:

1. Jacob Engellau tog fram ett mycket ambitiöst och detaljerat programförslag för hur en organisation och utbildning av fler Balintledare skulle kunna se ut. Det presenterades för chefsläkare på Skånes Universitetssjukhus, och för sjukhusfacklig representant för Läkarförbundet och med förvaltningsledningen. Detta projekt har inte fått ett konkret gensvar för att kunna utvecklas.
2. Sonja Holmquist, Pia Söderberg och Henry Jablonski anordnade en studiedag 28 aug 2021 i Stockholm för inbjudna Balinterfarna kollegor ”norr om Skåne” som skulle vara intresserade av att bli Balintledare. Om intresset var tillräckligt stort var tanken att det kunde utvecklas till en regelbunden seminarieverksamhet och handledning för utbildning till auktoriserad ledare. Åtta deltagare har anmält sig till studiedagen. Det har lett till att fem Balinterfarna kollegor från Värmland, Västra Götaland och Stockholm sedan årsskiftet deltar i en två-årig ledarutbildning. Ett av antagningskriterierna är att man aktivt försöker starta en eller flera Balintgrupper. Det finns en möjlighet att anta fler kandidater till denna utbildning. Utbildningen omfattar fyra heldagsmöten per termin samt deltagande i de nationella och internationella Balintkonferenserna. På de nationella mötena ordnas särskilda grupp-sessioner för blivande ledare.

Samarbetet med SFAM kring Balint-frågor och skrivartävlingarna har fungerat bra. Sonja Holmquist och Dorte Kjeldmand är Balintrepresentanter i SFAM. Balint finns numera i SFAMs kurskatalog med angivna CDU-poäng. Sonja Holmquist har skrivit en utmärkt kort och sammanfattande text för SFAMs hemsida. SFAM och tidskriften AllmänMedicin har också hjälper oss fortlöpande att marknadsföra våra nationella Balintmöten och skrivartävlingar.

Sonja Holmquist och Henry Jablonski inbjöds att på SFAMs kongress i Gävle i 31 mars 2022 leda en entimmes introduktion till Balint-arbete. Det föll väl ut.

Vi gjorde 2018 rundfråga till samtliga auktoriserade Balintledare om pågående gruppaktivitet och fick 100%-igt gensvar. Styrelsen har på årsmötets 2020 uppdrag genomfört en ny nationell inventering. Denna har genomförts under mars 2022, bearbetning pågår.

Den ryska invasionen av Ukraina har väckt frågor om samarbetet inom IBF i vilken f n två ryska Balintföreningar ingår. Efter en diskussion inom styrelsen som också inbegripit några medlemmar med erfarenhet av samarbetet med IBF har detta resulterat i en skrivelse till styrelsen för IBF med förslag om att diskutera om samarbetet med den ryska föreningen bör upphöra (bilaga).

Balintforskning

Den kvalitativa forskningen om Balintgrupper i Sverige leds av Elsa-Lena Ryding. Studien är slutförd och omfattade intervjuer med fyra grupper. Den presenterades på Balintmötet I Växjö 18 sept 2021 och har antagits för plenar presentation på den internationella Balintkongressen i Bryssel 30 aug-4 sept 2022. Studien Ryding EL, Birr A: "Becoming the kind of doctor that you want to be. A qualitative study about participation in Balint group work" har publicerats i The International Journal of Psychiatry in Medicine. LT har tidigare publicerat ett kortare referat.

Som en del av det fortsatta forsknings- och utvecklingsarbetet planeras filminspelning av Balintgruppsessioner under detta möte i Stockholm.

Stockholm i mars 2022

För styrelsen

Henry Jablonski, Jacob Engellau. Anders Birr

Bilaga

To The Board of the International Balint Federation

Dear members of the IBF Board,

The discussions in the Swedish Balint Society – including all Board members and other members with experience from IBF meetings - have resulted in this letter to you with the request to consider the issue and take appropriate action.

The present political development in Russia has highlighted the problems of participation in international scientific and cultural gatherings and events by members from countries governed by totalitarian regimes. We have already seen policies implemented in Europe and the US by which Russian organizations are excluded. This raises the question if a Russian Balint Society at this moment could be accepted within the IBF.

The IBF is a non-political organisation. Yet its foundation is based on the principles of the open democratic society which in significant ways differ from those of the totalitarian state/dictatorship. We think that the issue regarding Russian participation in Balint work primarily is about mutual trust and strict confidentiality – the essential ingredients of proper Balint work. We have to take into account that members from totalitarian states, particularly those in leading administrative positions may have other loyalties and other agendas that are incompatible with Balint work. We also have to face that some members of open democratic societies have difficulties understanding the nature of totalitarian states and its consequences for its ordinary citizens and the members of its nomenclature.

Since freedom of expression is quite limited in Russia, protests against the autocratic regime in general and against its warfare in particular might be a criminal offense, it is neither realistic for an international organisation like the IBF to demand open declarations from individual Russian members nor is it possible to accurately discriminate between those who are supporters and an active part of the regime and those who are not. Yet such un-asked questions will haunt the climate of trust. Could a Balint conference respectfully contain Russian colleagues who are supporting or are indifferent to the invasion?

Under the present circumstances, for all these complex reasons, we would support a decision for exclusion of the Russian Balint society as a whole from participation in the IBF.

We wish to illustrate the precarious situation which we are addressing by enclosing this link.

<http://www.journal-psychoanalysis.eu/psychoanalysis-in-the-war-a-debate-with-russian-colleagues/>

It is a paper by an Italian psychoanalyst working with and supervising Russian colleagues, who is giving an account of a recent discussion between them. There are many similarities between the post-Soviet development of Balint work and psychoanalysis in Russia. Do take note that only four out of ten voiced their opinion. The rest was silence. That might also carry a significant meaning.

The case of Russia is the one we wish to bring to the attention of the IBF Board today. We might face similar issues in the future with Balint societies of other totalitarian countries, which so far have not been brought into the focus of our attention.

Kind regards

The Board of the Swedish Balint Society – Svensk Förening för Medicinsk Psykologi (The Swedish Society of Medical Psychology)

Henry Jablonski Jacob Engellau Carin Gram Anders Birr Björn Landström